

ОБЩИНА ЧЕЛОПЕЧ

2087 с. Чelopeч, бул. "Трети март" №1, тел.: 07185/25-50; факс: 07185/23-60;
www.chelopech.org; e-mail: ob_chelopech@chelopech.org;

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО 2012г. – ОБЩИНА ЧЕЛОПЕЧ

Тази програма се създава на основата на целите и принципите на Конвенцията на ООН за правата на детето, Националната стратегия за детето 2008-2018г., Закона за закрила на детето и Националната програма за закрила на детето 2012г. В нея са отразени специфичните проблеми и приоритети в община Чelopeч в областта на закрилата на детето.

Общинската програма за закрила на детето е документ, който регламентира защитата на правата на децата в община Чelopeч, подобряване тяхното благосъстояние и включването им в обществения живот като пълноценни граждани.

Развитието на децата и защитата на техните права и интереси е национален приоритет изискващ максимална координация между всички институции работещи с деца, концентрация на ресурси, както и постоянно политическо и обществено внимание.

I. Преглед на националната политка

С приемането на нормативните и подзаконовни нормативни актове в страната се положиха основите на единна система за контрол и наблюдение по спазването на правата на децата, оценка на качеството на предлаганите социални услуги гарантиращи правото на детето да живее в сигурна семейна среда. В съответствие с националните и международни стандарти и практики се извеждат следните основни принципи:

- Осигуряване висшите интереси на детето;
- Отглеждане на детето в семейна среда;
- Зачитане и уважение на личността на детето;

Целта на Националната програма за закрила на детето 2012г. документира волята и готовността на българското общество да се положат всички усилия за повишаване качеството на живот на българските деца.

Със Закона за закрила на детето са уредени правата, принципите и мерките за закрила на детето, органите на държавата и общините и тяхното взаимодействие при осъществяване на дейностите по закрила на детето.

Националната стратегия за детето 2008-2018г. и приетата Национална програма за закрила на детето 2012г. маркират основните проблеми, свързани със закрилата на децата, а именно:

1. Необходимост от предприемане на съответни превантивни и подпомагащи политики с цел ограничаване на риска „бедност”, както и необходимостта от

нови гъвкави форми за социални услуги и подкрепа на семейството като основен фактор за развитие на детето;

2. Рисково сексуално поведение, висока честота на ранната бременност /до 19г./ и прогресивно увеличаване на абортите в същата възраст;
3. Широко разпространение на употребата и злоупотребата с психоактивни вещества / цигари, алкохол, наркотици, лекарствени средства/;
4. Разпространение на агресивността и насилието сред децата;
5. Относително висок процент на децата непосещаващи или отпадащи от училище;
6. Защитата на децата, въвлечени в тежки форми на труд /предимно в неформалната икономика/;
7. Предпазването на децата от насилие или сексуална злоупотреба в интернет пространството;
8. Противодействието на противоправното поведение на малолетните и непълнолетните;
9. Голям брой деца жертви на пътно-транспортни произшествия.
10. Липса на равен достъп до качествено образование и предучилищна подготовка за всички деца;
11. Нужда от оптимизиране и повишаване качеството и достъпа до здравни услуги ;
12. Поддържане и развитие на национална информационна система в областта на закрилата на детето (национална телефонна линия за деца 116 111)
13. Въвеждане на единен общоевропейски номер 116 000 за изчезвали деца

II. Анализ и прогноза на социалната ситуация в община Челопеч

✓ Социална оценка на ситуацията в общината за 2011год.

• Демографски фактори

По данни на служба ГРАО в община Челопеч броя на децата, разпределени по възраст е както следва:

възраст	Брой деца
От 0 до 6г.	97
От 7 до 13г.	102
От 14 до 17г.	65

- Детското население от 1,6 м. до 7г. в общината е обхванато и се обучава в ОДЗ „Х.К.Андерсен”.
- На територията на общината функцинират две училища:
 - ОУ „Св.Св.Кирил и Методий”
 - ЧПГЧО „Челопеч”

Населението на общината се обслужва от Дирекция „Социално подпомагане” Пирдоп, която е териториална структура на Агенция за социално подпомагане, с териториален обхват общините Пирдоп, Копривщица, Антон, Златица, Челопеч и Чавдар. Специализиран орган за провеждане политиката за закрила на детето в общината е Дирекция „Социално подпомагане” Пирдоп, в която функционира отдел „Закрила на детето”.

• **Икономически фактори**

- Данъчни приходи през 2011г. – 81 876 лв.
- Ниво на безработица за 2011г. - 6.78%, средногодишен брой безработни 44 при 645 активно население
- Бюджет на общината за 2011г.– 4 710 771лв.
- Бюджет за социално осигуряване и грижи – 18 238 лв./ средствата се отпускат с решение на ОбС Челопеч/
- Бюджет за услуги за деца и семейства – 0 лв.

• **Рискови групи деца**

В процеса на работа в дирекцията са регистрирани:

- Деца, живеещи в семейства в неравностойно семейно положение (многодетни, бедни или безработни, родители с увреждания, самотни родители) – 34
- Деца с увреждания – 3
- Брой деца, които се обучават в училищата и ОДЗ в община Челопеч през учебната 2010/2011г. – 306 деца
- Деца, отпаднали от училище през учебната 2010/2011г. – няма
- Брой деца, обучавани в индивидуална форма на обучение - няма
- Брой деца, обучавани в самостоятелна форма на обучение – няма
- Брой деца със специални образователни потребности – 1
- Деца, настанени в специализирана институция през 2011г. – няма
- Изоставени деца с декларация за съгласие за осиновяване за 2011 г. – няма
- Деца, реинтегрирани в биологични и приемни семейства за 2011г. – няма
- Брой осиновявания през 2011г. – 0
- Деца в следосиновително наблюдение - 0
- Брой деца, настанени в семейство на близки и роднини - няма
- Деца, живеещи и работещи на улицата – няма

Общ брой деца на улицата	Деца на улица, които са имали достъп	Деца на улица, включени в общообразователна	Деца на улица, включени в неофициални образователни форми	Деца на улица, получавали професионална	Деца на улица настанени в алтернативни форми	Деца на улица, които са имали достъп до
--------------------------	--------------------------------------	---	---	---	--	---

	до услуги	подготовка		подготовка	на грижа	здравни услуги
0	0	0	0	0	0	0

- Деца, жертва на злоупотреба, насилие или експлоатация в или извън семейството, включително и деца, срещу които е извършено престъпление – 0
- Деца, извършили престъпления и противообществени прояви:

	Брой престъпления извършени от деца	Брой противообществени прояви	Брой деца, извършители на противообществени прояви	Брой деца, Извършители На престъпления
2011г.	0	0	0	0

- Участия във възпитателни дела, образувани от МКБППМН при община Челопеч през 2011г. – 0

• Анализ на ресурсите

От началото на 2010г. в отдел „Закрила на детето” към дирекция „Социално подпомагане” работят началник отдел, главен експерт и трима социални работника. Отделът разполага с добра материална база, отделно обособено помещение, ново офис обзавеждане и обслужва шест общини.

На територията на община Пирдоп има регистриран един доставчик на социални услуги, делегирана от държавата дейност – ЦЕНТЪР ЗА ОБЩЕСТВЕНА ПОДКРЕПА, разкрит със Заповед №123/12.02.2008 г. на изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане. В ЦОП работят: ръководител на Центъра, психолози, социален работник, логопед и технически сътрудник. Към настоящия момент капацитетът на центъра е 30 места.

• Приоритети

Изхождайки от анализа на нуждите на децата и семействата и ресурсите на община Челопеч, в съответствие с държавната политика (изведените приоритети в Националната програма за закрила на детето 2012г.), приоритетите на Общинската програма за закрила на детето са:

- ✓ Намаляване на детската бедност и създаване на условия за социално включване на децата - политики за подкрепа на детето и семейството – гарантиране правото на детето да живее в сигурна семейна среда, провеждане процеса на реформа в грижата и спазването правата на децата, отглеждани в специализирани институции

- и детско и семейно целево подпомагане, според индивидуалните потребности на детето с увреждане и възможностите на семейството;
- ✓ Осигуряване на равен достъп до качествена предучилищна подготовка и училищно образование на всички деца – развиване на различни видове форми и услуги, насочени към по-пълно обхващане на децата в образователната система, подобряване на държавните стандарти за общообразователна и профилирана подготовка, както и реализиране на политики и подходи за включване на децата с емоционални и поведенчески затруднения в училищата и детските градини;
 - ✓ Подобряване здравето на децата – разработване и изпълнение на цялостна програма за подобряване на майчиното и детско здраве, разширяване на профилактичните мерки и превантивните програми с цел гарантиране здравето на децата чрез ранна превенция на рисковете, оптимизиране и повишаване качеството и достъпа до здравни услуги и средства;
 - ✓ Насърчаване участието на децата – гарантиране правото на децата на участие в процесите на вземане на решения;
 - ✓ Защита на децата от всякакви форми на злоупотреба, насилие и експлоатация – по-добро гарантиране правата на децата, пострадали от престъпления и/или свидетели в наказателния процес и на децата правонарушители, повишаване ефективността на закрилата на непридружени деца, деца - бежанци и емигранти, развитие на национална телефонна линия 116 111, подобряване ефективността на системата за превенция и работа с деца, жертви на насилие;
 - ✓ Отдых, свободно време и развитие на способностите на детето – гарантиране на достъпа на децата в домовете до спортни услуги и занимания с цел терапия и подобряване състоянието на децата с увреждания, достъп на всички деца до културни дейности и дейности за свободното време, насърчаване на деца с изяви дарби;
 - ✓ Създаване на система за мониторинг върху спазване правата на децата в община Челопеч

- **Визия на програмата**

Тази програма изразява волята и готовността на всички институции в община Челопеч, работещи по проблемите на закрила на детето да положат общи усилия за повишаване качеството на живот на децата в общината.

- **Основни принципи**

Общинската програма за закрила на детето се основава на следните основни принципи, изведени в Закона за закрила на детето:

- А. Зачитане и уважение на личността на детето
- Б. Отглеждане на детето в семейна среда
- В. Осигуряване по най-добър начин на интересите на детето
- Г. Специална закрила на дете в риск или изяви дарби

- Д. Насърчаване на доброволното участие в дейностите по закрила на детето
- Е. Подбор на лицата, пряко ангажирани в дейностите по закрила на детето, съобразно техните личностни и социални качества и грижа за тяхната професионална квалификация
- Ж. Временен характер на ограничителните мерки
- З. Незабавност на действията по закрила на детето
- И. Специализирани здравни грижи за детето
- Й. Превативни мерки за сигурност и закрила на детето
- К. Контрол по ефективността на предприетите мерки

- **Стратегическа цел**

Осигуряване на условия за ефективното упражняване на правата и подобряване качеството на живот на децата в община Челопеч с оглед повишаване на благосъстоянието им и пълноценното им личностно развитие.

- **Основни задачи**

- Развиване на мерки в подкрепа на отговорното родителство;
- Развиване на мерки в подкрепа на родителите при наличие на риск за детето от изоставяне;
- Развиване на социални услуги в общността за подкрепа на децата и семействата;
- Превенция на изоставянето на деца за отглеждане в специализирани институции;
- Съдействие на осиновителите при изпълнение на родителските им функции, самото осиновяване, както и защита правата на детето в случаите на прекратяване на осиновяването;
- Развиване на алтернативни семейни грижи;
- Осигуряване на педагогическа и правна помощ на родителите или лицата, на които са възложени родителските функции, по проблеми свързани с отглеждането, възпитанието и обучението на децата;
- Съдействие за улесняване на връзките между децата и родителите и справяне с конфликти и кризи в отношенията;
- Гарантиране на равен достъп на децата до качествено образование и подготовка, с оглед пълноценна социална реализация;
- Осигуряване на подходящи извънкласни форми на обучение с цел ангажиране свободното време на децата;
- Провеждане на мероприятия в училищата, с цел повишаване здравната култура на учащите се;
- Провеждане на обучения на педагогически и помощен персонал за работа с деца и ученици със СОП, с цел повишаване качеството на образованието им;
- Превенция на попадането на деца на улицата;
- Повишаване ефективността на мерките за защита на децата от насилие, злоупотреба и други форми на експлоатация;

➤ Създаване система за контрол върху спазване правата на децата;

III. Дейности за изпълнение на задачите

№	Дейност	Срок	Отговорник	Финансиране
1.	Извършване на наблюдение за проследяване на адаптацията и развитието на детето в следосиновителния период в срок две години от датата на осиновяването.	постоянен	Специалисти в О „ЗД”	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
2.	Предоставяне на социални услуги за придобиване на родителски умения за отглеждане и възпитание на децата, за преодоляване на кризи в семейството, чрез насочване за консултации към Център за обществена подкрепа.	постоянен	Специалисти в ЦОП	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
3.	Повишаване информираността на децата и техните семейства в час на класа и при провеждане на родителски срещи, с цел предотвратяване на различни форми на насилие и злоупотреба.	постоянен	Директори на училища Д „СП” Община Челопеч	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
4.	Провеждане на срещи с родителите на деца с отклоняващо поведение.	постоянен	Директор Д „СП” Инспектор Д „ПС” МКБППМН община Челопеч	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
5.	Повишаване информираността на децата и младежите по проблемите на отговорното родителство чрез нагледни материали, игрови занимания и беседи	М.ХІ 2012	О „ЗД” Комисия за детето МКБППМН – община Челопеч	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
6.	Провеждане на обучения на педагогически и помощен персонал за работа с деца и ученици със СОП.	постоянен	Директоре на училища и О „ДЗ” Община Челопеч	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
7.	Предоставяне на актуална информация на родителите на деца със СОП за процеса и процедурите за включване на детето в общообразователния процес.	постоянен	Директори на ОУ и ОДЗ Специалисти О „ЗД” Община Челопеч	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
8.	Координация между институциите при работа с деца, отпаднали от учебния процес, както и такива, за които съществува риск от отпадане. Консултиране и съдействие на семействата, с цел връщане на децата им в образователната система.	постоянен	Община Челопеч Директори ОУ и ОДЗ Д”СП” Специалисти ЦОП	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
9.	В изпълнение на разпоредбата на чл.47 от Закона за народната просвета, използване на механизми за налагане на санкции – глоби на	постоянен	Кмет на общината	В рамките на утвърдения бюджет на община

	родители, настойници и попечители, които не осигуряват присъствието на децата си в училищата за времето, през което те подлежат на задължително обучение.			Челопеч
10.	В изпълнение на чл.140г., ал.7 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета, класните ръководители да уведомяват Дирекция „Социално подпомагане” преди да бъде наложено наказание на основание чл.139, ал.1 и мярка по чл.139,ал.5 от същия.	постоянен	Директори на учебните заведения	В рамките на утвърдения бюджет на учебните заведения
11.	Специалистите от отдел „Закрила на детето” към Д”СП” след уведомяване от училищата за предстоящо налагане на наказания на основание чл.139, ал.1 и мярка по чл.139, ал.5 от ППЗНП да информират и консултират учениците с цел защита на техните права и интереси.	постоянен	Специалисти О”ЗД”	В рамките на утвърдения бюджет на институцията
12.	Популяризиране на дейността на отдел „Закрила на детето”, свързана с предотвратяване на риска от насилие в семейството, училището, на улицата и в онлайн пространството.	м.Х 2012	Директори на учебните заведения	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
13.	Популяризиране дейността на Център за обществена подкрепа Пирдоп с цел информиране на обществото за предлаганите услуги в подкрепа на деца и семейства.	постоянен	Община Челопеч Директор Д”СП” ЦОП	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
14.	Създаване на реални ситуации по проблема насилие над децата и обследване на конкретните действия на участниците, с цел повишаване осведомеността на децата.	м.ХІІ 2012	Директори на училища Директор на детска градина Директор Д”СП” Лични лекари ЦОП	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
15.	Повишаване на информираността на родителите относно рисковете и ролята им в процеса на предпазване на децата в онлайн средата.	м. Х	Директори на училища Община Челопеч Специалисти О”ЗД”	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
16.	С цел улесняване връзките между децата и родителите и справяне с конфликти и кризи в семейството, да се провеждат семейни конференции в случаите, в които е необходимо.	постоянен	Специалисти О”ЗД”	В рамките на утвърдения бюджет на институцията
17.	Разширяване здравното образование в училищата с цел предпазване от ХИВ/СПИН, полово преносими болести и употреба на психо-активни вещества.	м.ХІІ 2012г	Общинска администрация Училищни ръководства	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
18.	Реализиране на различни инициативи, свързани със здравословно хранене и здравословен начин на живот на децата.	В час на класа Информационни кампании, концерти	Община Челопеч Директори на учебни заведения	

19.	Засилване контрола върху продажбата на алкохол и цигари в търговските обекти около училищата, създаване на механизми за извършване на проверки, информиране на гражданите относно процедурите по подаване на сигнали при констатирани нарушения.	постоянен	Общинска администрация РУП Пирдоп РЗИ София област	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
20.	Използване възможностите на Правилника за прилагане закона за социално подпомагане помощите да се предоставят за частично или пълно заплащане на такси в детските заведения.	постоянен	Директор ОДЗ Директор Д „СП”	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
21.	Подкрепа на доходите на родители отглеждащи деца с трайни увреждания, на семействата на роднини или близки и приемни семейства, при които са настанени деца по реда на чл.26 от ЗЗДет., чрез осигуряване на доходи по реда на ЗИХУ, ППЗЗДет., ППЗСП	постоянен	Директор Д”СП”	В рамките на утвърдения бюджет на институцията
22.	Финансово подпомагане и стимулиране на деца с изяви дарби за участието им в национални и международни конкурси, олимпиади и състезания.	постоянен	Кмет на община Челопеч Директори на училища	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
23.	Популяризиране сред обществото социалната услуга „Приемна грижа”, която включва дейности по набиране и оценяване на кандидати за приемни семейства, обучение, взаимно адаптиране, настаняване и отглеждане на дете в приемно семейство, подкрепа и наблюдение.	постоянен	Директор Д”СП”	В рамките на утвърдения бюджет на институцията
24.	Запознаване на децата с основните правила за безопасно поведение на улицата.	м. IX 2012г.	Директори на училища Директор ОДЗ	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
25.	Актуализиране и обогатяване на организацията, формите и съдържанието на извънкласната, извънучилищна и спортна дейност на учащите.	постоянен	Общинска администрация Училищни ръководства	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
26.	Участие на ОУ „Св.Св.Кирил и Методий” с. Челопеч в Национална програма „Училището територия на учениците“, модул „Подкрепа на целодневното обучение на учениците от начален етап”.	постоянен	Директор ОУ	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
27.	Повишаване професионалната компетентност на специалистите работещи с деца за ранно идентифициране и предотвратяване риска от насилие.	постоянен	Директори на училища Директор на детска градина Директор Д”СП” Лични лекари	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
28.	Участие в обучения на специалистите	постоянен	Д „СП” Пирдоп	В рамките на

	работещи в системата за закрила на детето за адекватно прилагане на международното и вътрешно законодателство в областта на закрилата на децата и по специално в административните и съдебни производства, в които се засягат права и интереси на деца.		МКБППМН Комисия за детето	утвърдения бюджет на институциите
29.	Мултидисциплинарния екип в изпълнение на действащия Координационен механизъм незабавно да реагира при сигнал за насилие, като предприеме бързи, адекватни и координирани действия за закрила на дете, жертва на насилие или в риск от насилие и в случаи при които е необходима кризисна интервенция с цел предотвратяване риск от насилие или намаляване ефекта от преживяното от детето.	постоянен	Кмет на община Челопеч Директор на ДСП Началник РУП – Пирдоп	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
30.	Осигуряване на помощни средства, приспособления, съоръжения, медицински изделия, компенсиращи дефицитите на детето, причинени от увреждане.	постоянен	Специалистите от ДСП -Пирдоп	В рамките на утвърдения бюджет на институцията
31.	Участие на специалисти от общината в обученията за повишаване уменията за планиране, управление и финансиране на социални услуги.	постоянен	Кмет на Община Челопеч	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
32.	Продължаване изпълнението на проекта “Подкрепа за достоен живот” BG 051PO001-5.2.09 “Алтернативи” с цел осигуряване на личен асистент на деца с трайни увреждания и подкрепа на семействата им при тяхното отглеждане.	До крайният срок на проекта	Кмета на Община Челопеч	В рамките на бюджета на проекта, финансиран по ОП “РЧР”
33.	Кандидатстване по проект „Помощ в дома“ BG1PO001-5.1.04 по ОП „Развитие на човешките ресурси“	При одобрение до крайният срок на проекта	Кмета на Община Челопеч	В рамките на бюджета на проекта, финансиран по ОП “РЧР”
34.	Предоставяне на грижи в семейна среда по Национална програма „Асистенти на хора с увреждания“	До крайният срок на програмата	Директор на ДСП Община Челопеч	В рамките на бюджета на програмата
35.	Деца помагат на деца” – култивиране у децата на чувство за солидарност с връстниците им в неравностойно положение и участие в доброволчески дейности, улесняващи интеграцията им.	постоянен	Кмета на Община Челопеч Директорите на училищата Директор на ОДЗ Директор на ДСП, НПО, ЦОП гр.Пирдоп	В рамките на утвърдения бюджет на институциите

III. Очаквани резултати

- **Намалено равнище на детската бедност;**
- **Развита мрежа за социални услуги за семействата с деца – консултиране и обучение на родители;**
- **Предотвратяване изоставянето на деца за отглеждане в специализирани институции;**
- **Ограничаване на рисковите фактори като тютюнопушене, злоупотреба с алкохол и употреба на психо-активни вещества;**
- **Увеличаване броят на децата, реинтегрирани в биологично, осиновително и приемно семейство;**
- **Намаляване броя на децата системно непосещаващи училище;**
- **Повишена здравна култура на учащите се;**
- **Нарастване броят на децата, ангажирани в извънкласни форми на обучение;**
 - **Нарастване броят на децата със специални образователни потребности, за които е осигурена възможност за интегрирано обучение;**
- **Нарастване броя на децата и семействата ползващи услугите на ЦОП, реципиенти на социални услуги за придобиване на родителски умения за отглеждане и възпитание на децата, за преодоляване на кризи в семейството, индивидуално и семейно психологическо консултиране;**
- **Нарастване броят на семействата, ползващи услугите на Д „СП” с цел социална работа насочена към улесняване на връзките между децата и родителите;**

Изготвил:

Татяна Цонкова

Секретар на Комисията за детето